



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko západ CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000292

Zápis z jednání pracovní skupiny

„Čtenářská a matematická gramotnost“

ze dne 14. 6. 2017 na OÚ v Bolaticích

Hana Paverová v úvodu přivítala členy pracovní skupiny (PS), doplnila, že se ze setkání omluvili 2 členové. Připomněla, že je čtenářská (dále ČG) a matematická gramotnost (dále MG) jedno z tzv. povinných opatření MAP, představila jednotlivé body programu a současně hlavní účel setkání. To by se mělo zaměřit na (re)definici, případně doplnění a aktualizaci problémových okruhů (slabá místa v oblasti ČG a MG a co v regionu schází), popis současného stavu v návaznosti na přínos šablon, následně se zaměřit na cíle uvedené ve Strategickém rámci MAP do roku 2023, tyto opět příp. doplnit, upravit (aktualizovat). Posledním a hlavním bodem setkání bylo definování možných aktivit spolupráce, které budou obsaženy v Akčním plánu MAP. Zároveň byly v úvodní části podány účastníkům informace o účelu akčního plánu. Následně byla zahájena diskuze na téma ČG a MG, konkrétně tato úvodem směřovala k popisu současného stavu na úrovni jednotlivých škol v návaznosti na realizaci šablon a pojmenování slabých míst v dané oblasti.

Zástupci ZŠ Kravaře-Kouty avizovali zahájení čtenářského klubu plánované na září letošního roku, současně uvedli, že pedagogové absolvovali v rámci šablon 80 hodinový kurz („Čtením a psáním ke kritickému myšlení“). V září letošního roku bude rovněž zahájena činnost matematického klubu (1x za 14 dní) a klubu zábavné logiky. Doplnili, že právě **šablony** „nastartovaly“ vznik čtenářských klubů, v oblasti ČG dále kvitují spolupráci s knihovnou, ve které hodlají pokračovat. V rámci dřívějšího projektu byly dovybaveny knihovničky ve třídách, plánován je rovněž nákup pomůcek do matematických klubů.

V rámci šablon chtěli pedagogové nejprve absolvovat jednotlivá vzdělávání, až následně zřídit čtenářské a matematické kluby. Dle vyjádření pana ředitele ZŠ Kravaře-Kouty by byla velká škoda, kdyby současné šablony tyto aktivity spustily, avšak neměly další návaznost. Pozitivní je alespoň skutečnost, že materiály a knihy pořízené v rámci projektů budou využitelné (např. i ve školní družině) i nadále. Pan ředitel ZŠ a MŠ Bolatice v rámci diskuze doplnil, že existuje nepřeberné množství materiálů a publikací, dokonce lze hovořit

o zahlčení s ohledem na řadu nabídek, které na školy přicházejí, nicméně úroveň těchto materiálů je různá, resp. různě dobrá.

Pan ředitel ZŠ a MŠ Bolatice k tématu „šablony“ a jejich přínos uvedl, že škola využila zejm. nabízenou personální podporu (speciální pedagog a školní asistent), neboť tato naplňuje a pokrývá řadu oblastí. Současně jsou v rámci šablon absolvovány vzdělávací kurzy. Matematický klub na dané ZŠ supluje matematický kroužek (volnočasová aktivita), v rámci ČG je pak uplatňováno mezipředmětové metodické sdružení.

Všichni přítomní se shodují na **žádoucí návaznosti šablon** (II a další), které umožnily zahájit určité aktivity a zkvalitnit výuku.

Další bod setkání se zaměřil na **reflexi slabých míst v oblastech ČG a MG**. Účastníci obdrželi seznam problémových okruhů, jež vyplynuly z diskuze na minulé pracovní skupině a jsou součástí Analytické části MAP. Přítomní se shodli na stávajících problémových okruzích s výjimkou posledního z dříve artikulovaných („zájem o náslechové hodiny problematizuje absence zastupitelnosti na malých ZŠ“), který členové pracovní skupiny doporučují v tomto roce nereflektovat. Co se týče dalších problémových okruhů, tyto byly diskutovány a – oproti původnímu znění – jen částečně doplněny, neboť zůstávají i nadále aktuální.

Za slabá místa tedy členové pracovní skupiny označují:

- a) **nárazovitost finančních prostředků**, závislost na projektech / vyhlášených výzvách, nejistota v oblasti udržitelnosti
- b) **nedostatek prostoru na vybudování školních knihoven a čtenářských koutků**
- c) **nedostatečná časová dotace pro individuální výuku matematiky/nelze se plně věnovat talentovaným žákům** - zaplacení přesčasů, více peněz na doučování žáků, vyčlenit prostředky navíc pro nadané žáky (matematické kluby i individuální výuka)
- **nedostatek financí na dělení tříd** (alespoň 1-2 h týdně) - souvisí s individuální výukou (i personální podporou). Shoda v tom, že menší skupiny jsou ideální pro výuku jazyků.

Dalším z reflektovaných okruhů byly **cíle** uvedené ve **Strategickém rámci MAP** do roku 2023 (SR MAP), čímž byla zachována deklarovaná návaznost v podobě artikulace **problémových okruhů** – (obecnějších) **cílů** – (a následně) **konkrétních aktivit**. V tomto bodě bylo stran projektové manažerky doplněno, že by cíle měly částečně korespondovat s (ne)investičními záměry škol. Dříve definovaný cíl č. 3 v oblasti ČG a MG „Využívání digitálních technologií ve výuce čtenářské a matematické gramotnosti“ tak byl doporučen zachovat, s čímž všichni přítomní jednohlasně souhlasili. Všechny 3 v SR MAP uvedené cíle byly zachovány:

- (Cíl 1): **Exkurze, výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe pedagogických pracovníků**

- (Cíl 2): **Vybudování čtenářských / matematických klubů a dílen pro nadané i handicapované žáky**
- (Cíl 3): **Využívání digitálních technologií ve výuce čtenářské a matematické gramotnosti**

Paní Dagmar Quisková z MAS Hlučínsko v závěru tohoto bodu navrhla doplnit stávající počet o cíl č. 4 v následujícím znění:

- (Cíl 4): **Podpora výuky v terénu**
 - o přítomní s daným cílem souhlasili, nicméně doplnili, že většina znalostí se žákům předává nejprve na rovině teoretické, následně praktické. Výuka v terénu má dle vyjádření členů PS určitě smysl a významný přínos, současně však doplnili, že problematický je aspekt časový korespondující s nároky, jež jsou kladeny na žáky. I přesto doporučují tento cíl doplnit do SR MAP.

Posledním bodem setkání bylo definování tzv. **aktivit spolupráce**, přičemž první z navržených aktivit koresponduje s a přímo navazuje na poslední z definovaných cílů (Cíl 4):

1) Podpora mobility žáků na mimoškolní výuku v terénu

- o Pan ředitel ZŠ a MŠ Bolatice navrhl jako variantu sdílený mikrobús / autobus, příp. vlastní (min.) 9-místný automobil, který by, z vlastní zkušenosti, ve své škole uvítali a rozhodně několikrát ročně využili. Následně bylo členy PS doplněno, že jsou podporou mobility myšleny obecně příspěvky (určitý peněžní obnos) na dopravu, a to rovněž využití MHD. Finanční obnos by mohl být pro jednotlivé školy stanoven např. dle počtu dětí / žáků.

2) Metodické dny (mikro)regionu, sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe

- o V tomto případě by se dle vyjádření členů PS jednalo o setkání ředitelů (1-2x ročně) a / i pedagogů. Druhé z uvedených by mohlo být koncipováno jako metodická setkání pedagogů (vždy) se zaměřením na konkrétní předmět (setkání češtinářů apod.). Společná setkání mohou být dle vyjádření přítomných rovněž vícedenní.

3) **Spolupráce s knihovnami** – přítomní navrhuje dále rozvíjet a podporovat spolupráci s městskými a obecními knihovnami.

4) Sdílený rodilý mluvčí cizích jazyků

- o v tomto bodě bylo stran přítomných ředitelů připomenuto, že na druhém stupni ZŠ je možno cizí jazyk určit, např. dle zájmu žáků, jazykových zaměření učitelů apod. Současně bylo doplněno, že oblast ČG a MG úzce souvisí s výukou cizích jazyků, v rámci ČG je (stran rodilého mluvčího) vítáno

zaměření na literaturu a lingvorealie, neboť tyto dvě oblasti doplňují tradičně akcentovanou a vyučovanou lingvistiku.

5) Exkurze do a spolupráce se SŠ a VŠ

- souvisí rovněž s výše definovaným návrhem č. 1 („podpora mobility“). Návrh má za cíl rozšířit praktickou výuku a výchovu, tzv. osahat si teoretické znalosti nabyté ve školních vyučovacích hodinách v praxi.

6) Sdílený dramaticko-literární sál / učebna

- projekční, multimediální místnost / učebna s širokospektrálním využitím, jako jsou promítání filmů (i 3D naučných filmů a dokumentů), recitace, divadelní představení, pořádání regionálních soutěží aj.

7) Podpora sportovních a kulturních aktivit

- tento návrh vychází dle přítomných členů PS z praxe a zahrnuje sdílení sportovního vybavení (např. lyží), kdy si ne všichni rodiče žáků mohou dovolit půjčit či pořídit sportovní vybavení pro své děti. Součástí dané aktivity spolupráce je rovněž podpora „školy v přírodě“, tj. finanční příspěvky na školní výlety.

8) Sdílená elektronická knihovna a databáze (platforma)

- návrh kalkuluje se dvěma částmi, potažmo možnostmi: (1) sdílením elektronických knih a (2) vytvořením elektronické databáze kontaktů. K danému serveru by měly vzdálený přístup všechny školy v mikroregionu, přičemž elektronická knihovna by představovala část neveřejnou (určenou pouze školám). Veřejná část v podobě databáze by sloužila jako zdroj kontaktů (doučování, vedení kroužků, důležité odkazy a kontakty), současně jako ucelená platforma pro sdílení nabídky a poptávky (zájem o zaměstnání v oblasti školství, práce s dětmi; nabídky volných pracovních a dobrovolnických míst). Odkazy by byly rozeslány rovněž na SŠ a VŠ, na všechny obce a další relevantní subjekty.

V závěru bylo stran projektové manažery připomenuto, že dané návrhy po zpracování do uceleného zápisu, jež bude rozeslán via e-mail, bude možné ještě doplnit či upravit. Všem přítomným bylo poděkováno za účast a dosavadní výbornou spolupráci a aktivní zapojení v projektu MAP pro Hlučínsko západ.

Zapsala a zpracovala: Hana Paverová, manažerka projektu MAP pro Hlučínsko západ